

Előfizetési árak:

Egész évre	5 frt — kr
Fél évre	2 „ 50
Negyed évre	1 „ 25
Neptanítóknak egész évre	3 „ —

Hirdetési díjak

a legutjánossabban számíthatnak.
Bélyeg minden beiktatásért 30 kr.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztői iroda,
hova a lap szellemi részét illető küldemények intézendők:
ÁLLAMI TANÍTÓKÉPZÉDESEN.
Levelek csak bérmentesen fogadtatnak el. Kéziratok nem adatkak vissza.

Kiadóhivatal:
Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalban. N. a. n. y. L. a. j. a. könyvnyomdája — köldökök be (Bodog-tér, Scheiber-féle ház.)

A földregészekről.

A „Pesti Hírlap”-ból.

Ez az elemi csapások legborzasztóbbika. A tüzet megfékezi a víz, a viznek gátat emel a föld, az éhség mit a fagy és jég idéz elő, csillapul a jó emberek könyörödményaitól, a dőghalál ellen megóv az egészségesebb, magasabb fekvő terület levegője. A földregés pusztításai ellen nincs mentőszó, nincs is töle hová menekíteni. Hirtelen támad titáni erővel s pár pillanat alatt elpusztít egész városokat, hegyeket süllyeszt, rónaságban halmokat támaszt, folyókat emel ki medrűkből s új medret nyit nekik új irányban, elszakítja a szárazföldet az anyatesttől, rávezeti az ocean vizét, vagy szigetgá mossa percz alatt. A földalatti erők ádáz munkája ez, melyekről a régi mythosok azt tanítják, hogy bennük a pokol hatalma működik.

Embernek a vészes hatalom ellen nem lehet küzdeni. — Eltérpül az emberő a természet impozans felléptével szemben.

A földregészeket a természetudomány sokfélekép magyarázta. Vannak, kik egyszerűen vulkanikus tüneménynek tartják s aztán röviden elsláknak fölötte. Igaz, hogy a földregészek leginkább azon vidékeket látogatják, hol működő vulkánok, tűzhányók vannak. Valahányszor a tűzhányó kitörni készül, a tünemény mindig földregés előzi meg. Sok népes falu esett már a Vesuv körül e jelenségek áldozatul. A Hecla körül pedig egész szigeteket süllyesztett el a kitöréssel járó földregés s tengerzajlás.

No de volt már földregés oly vidéken is, hol vulkán-

nok tán évezredek előtt működtek, ma azonban már híruk sincs. Azért a borzasztó tünemény nem tisztán vulkanikus erők kifolyása. A természetudósok megkülönböztetésül ez utóbbi esetben a „plutonikus erők” kifejezését használják. Persze a név nem sokat változtat a lényegen, akár Vulkán, akár Plutó ur kezemunkájának tartásák is az emberek a földregés. Fő, hogy valahára természetes magyarázatát bírjuk annak, mi okozza a szilárdnak vélt földkéreg ingadozását s azt a romboló erőt, mely a területi viszonyokat pillanat alatt átalakítani képes.

Földünk egy gömbölyű zárt test, mely belül csupa forró és folyékony anyagból áll. A külső földkéreg vékony rétegben szegi be ezt a folyékony anyagot, mint a tojás héja a fehérét. Már most földünket a nagyobb égi testek minden parányával magukhoz vonzzák s vonzerőt megérzi a kéreg alatt levő folyékony anyag is; éri és enged a vonzásnak, emelkedik az irány felé, honnan a vonzás származik.

Ha a földkéreg nem tartan vissza és nem szorítaná össze héjába, tán úgy hullámanék rá, mint a tenger. De a föld szilárd anyag, a kéreg merőn összetart és a vonzott folyékony lávaanyag a kéreg korlátai sók maradni kénytelen. Persze a lávaanyag fekézése a földkéreg szilárdságát tételezi fel s a hol a földképzés kissé gyenge, ott a fekézés harcra szól. Ha a láva után talál magának a vonzás iránya felé, ott okvetlen kitör, a hol lehet, ott igyekszik utját tágitani vagy rést nyitni. Ez az eset a tűzhányóknál. Megtörténik azonban, hogy a földkéreg ellentáll ugyan a láva-

TÁRCSA.

És megbosszulá!

Franciai beszéd.

Fordította: J a b l o n k a y G é z a .
(Folytatás.)

II.

A „Magacienne” Franciaországot elérvén, Herbin és Jacques maguknak szabadságot kértek. Utóbbinak szülei már nem lévén, ő Herbinnel Párisba ment, ahol annak szülői laktak. Ezek őt igen barátságosan fogadták. Herbin atyja bankár körülbelül ötven éves és igen barátságos ember volt, s neje azon kitűnő asszonyokhoz tartozott, kik háztartásukért élnek, s kiknek egész örömmel abban áll, hogy a jóléttel előmozdítsák. Leánya, Hermanceza mindenben anyjához hasonlított. — Őt az ifjúság bájai, szép nagy szemek a gyönyörű szőke haja nagyban ékesítik. Rövid időre Jacques az ő kellemes társalgója lett, és Hermanceza boldognak érezte magát, ha őt láthatta. Kebelében az oly boldogító szerelm érzete már-már megfogamzott, Jacques a csodás és mégis élénk felvidító családéletet után igen vágódott s egyesítvén ezt Hermance kezeivel, az neki napról-napra több bajt szerzett. Tíz évi tengeri utában, minden jóvá nélkül, csakis muló örömei voltak. Magányában oly ösztöne és jó hajlam, mint Hermancezénak, legnagyobb szerencséje lenne s mivel őt a sors megáldhatná. Hermance szélsősége, nyíltsága s ösztöneisé eléggé kezkeskedett az állandó boldogságról. A tengerész a lélek e szép tulajdonait viláztottatjában méltányolni tudja, de ezt az évekig tartó távollétt alatt is úgy szerencse, mint szerencsétlen-ségben, mint nemesebb jellemet megöriznie is kell! A Gerbaud halála óta a reá ölmönk néhezitt rémségek álmai is ellensúlyozni kellett. És valóban, jobb orvost nem is lehetett, mint a szerelmet, mely oly ösztönien viszonzatotott.

Barátjátá veté bizalmát, s az egész örömmel ígéré Lambert-

nek, hogy testvére kezét megkéri neki szüleitől. Jacques néműleg kellemes zavarba hozta, hogy ez a kérelem még ez este még fog történni, még pedig az ő jelenlétében.

E kérelemre a szülők kétegelelennél el voltak készülve, sőt azt óhajták is; mert apa és anya mosolyogtak, s Jacquesnek csak azt mondták: előbb megtudják Hermance határozatát.

A szép fiatal hölgy elpirult, — majd Jacquesre örömtől sugárzó tekintettel nézett, s kezét nyújtá.

Abban állapotoknak meg, hogy a menyegzőt a legrövidebb idő alatt tartják meg. E pillanattól Lambert a házban mint a család tagja élt. Nappal a fényűzési kereskedéseket volt és vásárolt mindent, amit mennyazonnyi ajándékának legalkalmasabbnak vélt. Az estákat pedig Hermancenél töltte, és föl nem foghatta, mily sebesen repül az idő. Gerbaud utolsó kérelme el volt feledve, vagy legalább nem nyugtalanítá őt.

Azt hívté, Gerbaud nek valósággal mi meghagyást sem tett. A gyilkos képe csak meg sötét ködfátyolban lebegett olykor szemé előtt; Hermance egy mosolya elég volt, hogy a rémalakot elulize.

Egy nap Herbin atyja a szokottnál később jött háza, az ebéd már az asztalon volt. Midőn leült magát elmaradásáért ment. tetegve mondá:

— Nem tehetek róla. Én azzal a szerencsétlen de Girarddal találkoztam, ő ismét Franciaországban van. Igen sokáig beszélgettem együtt. Ma nem volt lehetséges ide jönnie, de holnap látni fogjátok.

Anyja és leány mit sem szölköztek. Az öreg Hermin Lambert Jacqueshez fordult és mondá:

— Girard ur egy creol Martiniqueből. Ő nekem 1848-ban igen fontos szolgálatot tett; nélküle mindenesetre tönkre jutottam volna. Nagy összeg pénzét kölcsönzött, miattal ügyeim rendezhetém. Hála istennek, pénzt visszakaptam; de azért örökké hálakötelezettséggel tartozom neki.

nak, de a lávahullámzás hatását szintén megérzi s megrázkodik tőle. Ez a földrengés magyarázata.

A földrengések a lávaszó jelentésképe szerint vagy hullámzatosak, vagy egyenletesen töltőirányúak. Ha a tűnemény jelentkezik, hallani lehet a földretek rezgése által támadó dörgést és a föld alatti tompa morajt; a föld nem ritkán megrepedez, gözöket bocsát ki magából, és a kőzet ostromló láva közeléltét jelenti.

Ritkább eset, hogy a párákat fűzlángok követik, mik szintén a földhasadékokból törnek elő. — A libanoni földrengésnél ez előfordult, mik is gyúlt akkor a lángoktól a város egyharmada. — Az persze természetes, hogy a természeti erők e csatája alatt a légüneti viszonyok elválnak, a hőmérséklet alá száll s a légben viharok támadnak a földrengés alatt.

A múlt század közepe óta következő nagyjából földrengések voltak: 1746-ban Limát látogatta meg a vész; 1755 november 1-én elpusztult Lissabon, ez alkalommal a földrengés Afrikában, Grönlandban és Észak-Amerikában is érezhető volt; 1763-ban esett a Komárom város elpusztulása. 1783-ban március 28-án a kalabriai vész; 1797 febr. 4-én Riobamba tünt el a föld szinéről; 1812 márc. 26-án Caracasban volt óriási földrengés; 1822 nov. 19-én Valparaisóban és Chiliben; 1841 jun. 12-én Terceirán; 1843 febr. 8-án Quadeloupeon; 1842 május 7-én Haiti szigetén; 1853 július 15-én Comanában; 1854 april 16-án éjjel, San-Salvadorban (Közép-Amerika), 1855 febr. 28 és april 18-án Brussában; 1855 július 25-én Walisban, 1855 november 12-én Yeddóban (Japán); 1857 decz. 16-án és 20-án ismételve Nápoly környékén; 1858 febr. 21-én Korynthuban; 1858 június 19-én Mexikóban, 1859 márczius 22-én Quitoban, 1861 márczius 20-án Mendozaiban; 1860 július 6-án Braziliában az Egyesült Államokban.

Ez évbén egy látszik hazánkon a sor. Nem elég, hogy tűzvész, árvíz, éhség, vagy es az esőzök tönkre tették az ország felét, — most a földrengések következnek.

Múlt pénteken délután az összes délkeleti megyékben éreztek a tunceményt, mely f. hó 11-én hajnalban ismétlődött.

Tem. es. v. á. r. r. l. írja a Tem. Lapok:

Földrengés volt tegnap 5 óra tájban városunkban és a környékben, mely 6 másodpercig tartott, és nyugati szél mellett délről északfelé irányult. A rengés az egész város-

ban észleltetett, jöelhet, nem voltak az illeték a jelenségéleg azonnal tisztában, hogy mi történt. Így például igen sokan egyszerre szédülést éreztek anélkül, hogy annak okát megmagyarázani képesek lettek volna. A helybeli kadetiskolában az írószeretek a tanár és tanulók rémületére mind lehulltak az asztalokról. Stampa czukrászdájában pedig a palaczkok és üvegedények mind egymáshoz verődtek. A vidékről érkezett tudósítások szerint szintén mindenütt észlelhető volt a földrengés. Így D e t t á n 4 óra 32 perckor, V e r s e c e n 4 óra 31 1/2 perckor, B á z i á s o n 4 óra 30 perckor. Jassenován és Orsován szintén erős lökések voltak észleltetők.

Az erdélyi részekben Piskin és Déván észlelték a földrengést.

Legerősebb volt a borzasztó tűnemény Fehér-Templomban, hol több ház össze oltott.

Levelezőnkől az esetről a következő részletes tudósítást vesszük:

Fehértemplom, okt. 11.

T. szerkesztő ur!

Tegnap, azaz f. hó 10-én városunkban hatalmas földrengés volt. Ugyanis délután 4 1/2 órakor hatalmas dördülés volt hallható, ugyanazon pillanatban három egymásután következő borzasztó lökés következett be. Reccogás és ropogás mindenütt, a házak alapjaikban ingogtak, ablakok sarokaikból hulltak ki, kémények dőltek be. Képzeltetni a zűrvázat... — Senkisen tudta az esemény okát. Réműlve utottak ki az utcára, ott a rázkódtatás okozta földrengéseket látva, jajveszélve futott mindenki az utcán föl és alá, míg végre megmagyaráztuk nekik, hogy földrengés volt, és hogy most már nyugodtan visszatérhetnek hajlékaikba.

Igy az első rémületen átesvén s visszatérvén hajlékaikba, kik a maga észrevételét és tapasztalatát beszélté el, és már lassankint nyugodtak kezdék lenni, a midőn 7 1/4 órakor ismét erős morgogás és két hatalmas lökés lepett meg.

Már most a legbátrabbak is remegni kezdtek. Gyermek és asszonyok sirva futkostak, nem mervén a házba bemenni, attól tartván, hogy ha az éjjel még egy ily földrengés áll be, s akkor a ház nem állja tovább: reájuk dől, eltemetve mindent romjai alá.

A nép az utcán töltötte az időt. Egész nap remegve vártuk a történéseket. Az éj koromsötét volt, hideg eső

Ez volt a halavány, epézoides színű arc, az a hullámzó göndör haj, ez ama hideg tekintet, mely álmaiban annyiszor megjelent és melyet most, — midőn azt a valószínűség láthatja, még inkább barátságosan és kiálthatatlannak talált.

De Jaques egy nevelt és ömágnaz utalkodni tudó ember volt. Az vélté, — hogy az idegneknek éreznie kell, keze mint reszket az rüvben. Néhány szót reboszt... Magát egy ámitástól egészen elragadtassa? Nem lehet-e ez eszlás?

Lambert leült s a tűzbe nézett, meghy Girard tekintetével találkozzék. Türelmetlenül várá a pillanatot, midőn a gyertyát meggyújták.

Maga Hermance volt, ki a lámpával a szobába lépett s azt a kandallóra tévé.

Most Jaques lassan fölemelé tekintetét s az idegmet pontosan vizsgáék. Nem csaltakozott.

Igon! — ez volt a gyilkos arca. Girard, a Lambert arcját szintén szorgosabban vizsgáék, és a mint ez észrevév, nemcsak kíváncsisággal, — hanem féltésmerhetlen meglepetéssel is.

A társalgás a vacsora fölött csöndesen folyt és Jaques nagyon érteté magát, hogy felindulását zabolazza.

Csak a vacsora végezte után voná fölé Achille és kérdé: — Tudod-e te, hogy minő ember ez a de Girard?

— Azt tudom csak, hogy atyámnak nagy öszazgú pénz kölcsönzött, és hogy testvéremet nőül akará venni.

— Többet nem tudsz?

— Nem! De mit is tudhatnék többet? Te magad is ép oly jól tudtad, mint én, — hogy mi tenzerészek arról, mi családi körökben történik, rendszeren igen fölületesen vagyunk értesítve. Ez nőül, — azaz megbukik, vagy gazdag lesz, míg mi idegen világreszékben bolygunk, — csakis visszajövetelünk után értesülünk a már rég megtörtént eseményekről...

Jaques ez ellen mi ellenvetést sem tehetett. Herbiné és Hermance hallgattak és az apa más beszéd tárgyát vett föl.

Ebéd után Hermance jegyeséhez közeledék s mondá:

— Nekem ön előtt titkunknak nem szabad lenni; s annál kevésbé akarom azt elhallgatni, hogy hiszem, hogy annak tudása önnek elengedhetlenségére nem szolgáltat okot. Girard ur miután atyámnak e nagy barátságot tevő, nőül kért. Hálakötelezettségem élenk volt, és én őt kitűnő embernek találtam; de egyeszmind a házasság miatt ellenvetést éreztem iránta, minek okát magamnak nem tudam megfajteni. Kérelmével föl visszautasítottam.

Girard ur aztán Amerikába utazott. Mi azt hallók, hogy ott megnősült, de rövid időre nejt elveszté. — Ha én és anyám midőn az ebéd fölött Girardról szó volt, — hallgattunk; ez azért történt, mert édes atyám sokáig haragudott néem azért, hogy nem akartam Girard neje lenni. — Mi nem is igen szeretünk Girardról bár mit is hallani. Ön látja, hogy az egészen nincsen semmi, mi önnek szomorúságot okozhatna.

Ez mind való volt Lambert Jaques köszönetet mondott Hermance-nak azon bizalomért, melyet iránýában mutatott. De mindezek után még sem tiltakozta, hogy ezen Girard, kiről ma hallott először, beszélni, nála sajtyszerű benyomást okozott, és lelkét mély aggályal tölté el.

Következő nap este hat órakor Jaques a terembe lépett, s a kandalló közelében egy idegnet látott, ki Herbinél térsalgot.

Jaques belépetek az idegen fölkeék, és így szól:

— Herbiné asszonyság épen most közlé velem; hogy önnek menyegzőjét Hermance kisasszonnyal nem sokára megülük. Engedje meg, hogy legjobb szerencse-kívánataimat nyilvánítshassam s azon reményt kifejezhessem, hogy ön engem, mint a családunk régi ismerősét, barátságos elgondand, s kezét nyújt.

Jaques megszorítá s ez alatt az idegen arcvizonását vizsgáék. Hideg borzadály futá át testén.

Nem talált szavakat, hogy feleljen.

esett. Így tartott éjjel, mikor a lakosság nagy része kissé megnyugodott s álomra hajta fejét.

Hajnali háromnegyed 4 órákor hatalmas lökések ráztak fel álmainkból. . . . Ismét földrengés! A lökések még erősebbek valának mint az előzők, és mivel éjnek idején a hang erősebb hatású, úgy volt, mintha hatalmas ágyuzást hallanánk.

Alvásra többé szó sem lehetett, mert a város összes népe talpon volt, mintegy bicsut járva utcáról-utczára.

Remegve és szótlanul töltöttük az új hátralévő részét. Reggel körutat tettem a kisvárosba, bágyadt és szomorú arcok mindenütt, az álmatlanul töltött éj és a nagy izgatottság nyilván leolvasható az arczokon.

Alig van épület a hol kisebb nagyob omlás ne történt volna. Nagyobb szerencsétlenség azonban nem történt. Isten örjön bennünket.

Perényi Vilmos.

H I R E K.

— A Mikoveies bűnügyben Szabadkán f. hó 30-án lesz a végtörvényszék.

— A közbiztonság Bács Bodrogh vármegyében nem a legjobban áll. Palánka, Bukleszen, Filipovnan betörések és nagy lopások történtek újabb időben. Bizony-bizony egy pár évi Ráday úra ismét megénekedt fűvés hatását! A Baján ellopott ezüst az esetben már régén kézzé került volna.

— Zomborban f. hó 15-ike óta a postahivatal állami kezelés alá van véve. Vajha a miénkéről is azt mondhatnánk rövid idő múlva.

— Magyar-francia biztosító társaság ezimel mult héten alakult meg a Hungária szállodában egy új biztosító intézet. A vállalatot a párisi Société de l'Union Générale — Bontoux — létesíti. E biztosító társaság tőkéje 20 millió frankból áll, melyre egyelőre 30% fizetettik be. Az első 10% os részlet kész befizetése megtörtént mindjárt a közgyűlésen. Megválasztottak az igazgatótanácsba: előnkül Bittó István, alelnökül Bánhidly Béla báró, továbbá marquis de Chateaurand, marquis de Banneville, Tinti báró, Rüst Bernát és Sváb Károly. Az igazgatóságba választottak: főigazgatónak Moskovitz Lajos (a bécsi Securitas igazgatója), Sveiger Márton, Kerstinger István és Hiller Albrecht; a felügyelő bizottságba: Lányai Leó, Bakonyi Miksa, Levin Jakab és Magyar László. A társaság a biztosítás minden ágára terjeszti ki működését.

Achille azt hívé, — Jacques szerelmefélt. Enyelgevo tréfált vele Hermance miatt.

— Igazad van, — mondá Jacques, — de te nem beszéltél vele san-francziókai kalandomról?

— Soha egy szót sem! — mondá Achille.

— Valóban e kalandról soha egy szó sem volt említve.

Achille már rég ohajta és tervezte barátjának házasságát nővérével, tehát Jacquesnek azon képzelődését, melyek agyában termének, úgy Gerhaudnak utolsó ohaját, hogy Jaques halálát megboszulja, testvérével nem is közle. Nem akart neki önkénelküi aggodalmakat okozni, — különben is e képzelődés nevelésének taláta.

— Ugy tehát — mondá Jacques, — légy oly szives, és ne is szólj erről, hanem egykezézzel valami bizonyosat kitűndi Girard ur előéletéről.

Achille csodálkozott. Eleintén azt hívé, hogy Lambert agyában új képzelmekek támadtak. De Girard ur arczát is maga figyelemmel vizsgálta, s meg kell vallani, hogy közte és ama kép között, melyet Jacques neki Gerhaud gyököséről leirt, igen nagy hasonlatosság létezett. A mit magában gondolt előhangzta. Ha ő Jacques állítását a feltalált hasonlatosság mellett támogatná, úgy ő Jacquesot veszedelmes gyanításában és sejtelmében csak erősíttette volna.

(Folyt. köv.)

dését; a részvények teljesen alá vannak írva, úgy, hogy nyilvános jegyzés nem fog történni.

— A „kislérlökösök országos földhitelezete“ pedig vásárnapp tartá meg tisztaválasztó közgyűlést.

— Bismarck humora. Bécs diplomáciai körében sokat beszélnek arról a sok élees mondásról, melyet Bismarck neki melegele a beszélgetések, szokott eregetni. Gambettáról volt szó. A herceg nem felejtette ki eléggé csodálkozását afelött, hogy Franciaország egykori diktátora, az atheni egyetem tiszteletbeli tudordiplomáját elfogadta, daczára annak, hogy ilyen diplomája már a párisi egyetemén is van. „Ez olyanformán jó elő, mondá Bismarck herceg, mintha készültök volna egy őröl, hogy egy számadára ütessék föl.“ Tszá miniszterelnökkel szemben azon reményeinek adott kifejezést a herceg, hogy a mostani beszélgetés valóságos kicsi kongresszus (en miniature) két ember kongresszusa (congrès à deux), de azért nem kevésbé fogl elősegíteni a béke művét, mint annak idején a bécsi kongresszus. — Bismarck herceg ezután egy szellemes holgygyel beszélgetett, az azt kérdezte tőle, hogy erzi magát? Mire a holgy azzal felelt: „Rosszul herczegem, mert ön nem képzelteti el, mennyire kínos az egy kíváncsi asszonyt, hogy midőn szerencsés van Bismarck h. társaságában lehetni, anélkül, hogy tőle Bécsbe jövetelenek tulajdonképeni célját megkérdezhette.“ „Oh azt én nem tűrhetem, hogy ön kinezza magát, lelelt a herceg nevetve, megmondhatom ezt önnek: azért jöttem Bécsbe, hogy Andrássy baratommal együtt megkereshessen a delectált, mely minden hétkes elomre elegendő vonzó és összerattó erő legyen? — „Ugy? mondá az élees grófnő. . . de hiszen a delectált mindig észak-felé van fordulva?“ — Mindenesen, felelt Bismarck herceg, de ép ez képezi a legvégét a történeteknek.

— A pest-zimonyi pályá kiépítésére Schwartz Armin budapesti vasuti vállalkozó, mint egy pénzoros konzorcium képviselője, e napokban adta be ajánlatát a m. k. közlekedési miniszterünkhöz, készen nyilatkozva i, esetleg 2 millió forint biztositékpen azonnal letenni, melyhat az alkudozasokra meghivatik.

— Furcsa vadász-sport. A sportnak egy különös nemét találta föl Wortley lord. Neki ugyanis az volt kedvence szenvedélye hogy egy-egy könyvet szolgálja által elhajtett konyvtárában, s e könyvet aztán keresni kezerte. A keresés néha napokon át tartott, s mint a lord minden ismerőset biztosítá, igen nagy élvezettel és mulatságot szerzett neki. A lord e furcsa sportot „könyvvadászatnak“ nevezte.

— A divat Európában és Indiában. Russel W. erről a következő kedélyes történetét beszéli el „Miert viselnek a ti asszonyaitok fűgöket az orrukban? — kérdék egyszer egy benszülöttek. „Epen azért, a miert a tietek fülekben“ — felel ő. „Hát karikákat miert hordanak lábszáraikon?“ „Ugyanazért, a miert a tietek karjakra.“ „Hát annak mi az oka, hogy ha látogatoba mennek, harisnyát huznak?“ „Hát a ti asszonyaitok miert huznak ilyenkor cipőt kezeikre?“ (értés kezfylt). Ezekre a bőles feleletekre aztán kegyetlen voltam főlhányi a vitával.

— Sajtóságos ünnepek van a birmanoknak, az ugynevezett „állatszabadítási ünnepek“. A birmanok ugyanis nagy érdemnek tartják, ha valamely állatnak életét megmenthetik. Az „állatszabadítási ünnepek“ ápril havában van, mikor is sorra járják a bazárokat, s minden élő állatot: halakat, szárnyasokat, kecskéket, teheneiket összeviszárolnak. A halakat aztán egy nagy tóban, a többi állatokat pedig egy sűrű erdőben szabadon bocsátják.

— Mi barbárok! Par én előtt egy német lapban a magyarokról írt ismeretlenben többi közt ez állott: „A magyarok a húst nyersen eszik, és ezt az ételt szalonának hívják.“

— Egykís szójáték. Egy festő egyik barátjával beszélget. X ur a minap egy festvényt vert tőlem, melynek árvaival adós maradt, s mos még azt akarja, hogy arczképeit is fessem le? Azt tanácslom, hogy ne vállalkoznál, mert úgy sem találnád őt el?

Hogy-ugy? hiszen tudod, hogy kitűndi arczképfestő vagyok. Meglehet, de azt is tudom, hogy X. ur, mikor adós, egyáltalában nem található.

Üzleti tudósítás.

Baján, 1879. october 18-án.

Buza 14.25 zab 6.20 bab 9.20 árpa 6.25 rozs 9.10 köles 4.60 kukorica 6.50.

Az árak 100 kilogr. után.

Vizállás Baján.

C pont	DUNA	84.98
fémék	CSATORNA	83.00

October 21-én.	DUNA	85.36	CSATORNA	84.98
	O fölött	0.48	mélység	1.98

Felteszt szerkesztő:

Dr. BEILTSCH SÁMUEL.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ-FORRÁS.

Elismert mint leghatásosb valamennyi keserűviz között.

Dr. Leube W. a helygyógyász tanár, Erlangenben. „Nem olvok kellenet mellékhatásait, ha nagyobb adagban véteik Sőt még oly esetekben is, hol a bányák-hártya izgatott, e viz fájdalom nélküli székletet okozott.“ Erlangen, 1878.

Dr. Koranyi Frigyes tanár és kir. tanácsos Budapesten. „Különösen az által tűnik ki, hogy enyhén keserű, nem kellemetlen ízű és hogy még hosszabb használatát után sem zavarja meg az étvágyat és emésztést.“ Budapest, 1877.

Dr. Gebhardt Lajos tanár és a Szt.-Rókus köz-kezelő ház igazgatója, Budapesten. „Könnyen vétehetik és a többi budai vizekhez aránylag kevésbé mennyiségben és röviddel idő alatt hoz kelendő eredményt létre.“ Bpest, 1877.

Dr. Kis Sándor, a Szt.-János kórházhoz igazgatója Budapesten. „Valamennyi innak keserűviz között kellemes íze és jóles hatása által tűnik ki: gyomor- és bél-burnál, megrogzott székrekedései, alhasi vérgúgázások valamint vértürolásoknál, aranyérem-étvágytalanságnál stb. Bpest, 1878.

Dr. Bamberger Henrik, tanár és udvari tanácsos Bécsben. „Még hosszabb használatnál sincs semmiféle káros hatása.“ 1878.

Dr. Meynert Th. az elmegyógytanár, kormánytanácsos Bécsben. „A nérszéklet a dagok és azok kíméletés hatása által e kóros erélyes leány kóros-teinél gyakran fontos okjavallatnak felelek meg. Bécs, 1879.

Ezen viz forrástól minden gyűgyesért az fűszerkereskedésben és a kórházszolgáltatásnál Budapesten.

JOHANN HOFF'sche allein echte und erste

Brust-Malzextract-Bonbons.

Die Johann Hoff'schen Brust-Malzextract-Bonbons sind bei entkräftendem Husten auserst wohltätig, sie lösen den Schleim und machen eine schwer atmende Brust frei.

Malzextract-Gesundheitsbier,
Heilung und Stärkung.

**Concentrirtes
Malzextract,**
für Lungenleiden.

Vom nahen Tode gerettet

habe ich mit dem HOFF'schen Malzextract einen noch nicht 40jährigen Lungenleidenden, den ich in ärztliche Behandlung übernommen hatte. Schon vor einer 1/2 Jahrigen Vererbung vorgenommen, ebenso eine schmerzliche Leberverhartung. Oft wiederholter Bluthusten und Eiterauswurf in so geschwächten, abgezehrteten, fieberischem Zustande, dass man sein baldiges Ende erwarten musste. Nachdem ich die Lungen-Congestionen geloben hatte, verabreichte ich ihm HOFF'sches Malzextract. Nach dem Genuss der zweiten Flasche trat eine günstige Wendung der Krankheit ein und nach der 25. Flasche hörte die Brustbeklemmung auf. Ich liess ihn nun auch die HOFF'sche Malz-Chokolade trinken; sie stärkte ihn sichtlich und jetzt ist er Reconvalescent.
Dr. Georg Mathias Sporer, k. k. Generalrath in Abbazia.

Bei Magenbeschwerden,

Verdauungsmangel, Unterleibsbeschwerden, Hämorrhoiden ist das Malzextract-Gesundheitsbier auch bei Malz-Chokolade, das allgemein verdornte Heilmittel; bei Husten, Heiserkeit und Halsleiden wirken die Brustmalzbonbons vorzüglich. Bei **altem Brustleiden** das concentrirte Malzextract. — „Ich habe,“ schreibt Herr Rechnungsführer Pimpfänger in **Schönwerder**, „seit Gebrauch des Malzextracts den Magenkrampf nicht mehr wieder gehabt. Ihre Malzbonbons wirkten mir den Husten, der Schleim ist fort und ich atme wieder frei.“

An die kaiserliche und königliche Hof-Malzpräparaten-Fabrik und Brauerei von **JOHANN HOFF** in Berlin, Neue Wilhelmstrasse 1. Für die kaiserlichen österreichischen Stanten Haupt-Fabrik-Geschäft, Wien, Graben, Brunnerstrasse Nr. 8.

**Malz-Chocolade
zur Kräftigung,**
bester Caffee ersatz.

Brust-Malzbonbons gegen Husten,
schleimlösend.

Haupt-Depot für Baja bei Herrn **STEFAN NICHITSCH.**

A bácskai közönség

szíves figyelmébe.

Bácskai Ipar.

Ajánlom saját készítményü

Vajkészítő gépemet, mely igen rövid idő alatt készít vaját. —

Ára 10 és 15 frt.

Kávé- és fűszerárólomat, vasból, aczéllékövel. Ára 10 és 15 frt.

Makörölő, ára 10 és 15 frt.

Továbbá:

Kukoricoza-morzsolók, 30, 40, 50 frtért.

Eörös, kovásolt, szabályozható csavarral és tisztító késsel ellátott

Vasekéimet, áruk 12 és 15 frt.

Fogasborona, három- és négyvégű, eörös, 10, 15 és 20 frt.

Trieur, konykoly- és bútkönyv-választó, rosta stb. készletben.

Gépeket kezesség megellett kijavított.
Becses megkereséseket kérem a következő cím alatt intézni:

RÁCZ VILMOS

gazdasági gépműhelye és raktára

SZABADKÁN,

a promenade mellett, saját ház.

Egy jó házból való fiu felvétetik

TANONCZUL

Leopold János bádogos mesternél,
Baján, Bárány utca, hol is bővebb tudósítás nyerhető.

Temesváry Mór cipőgyári raktára Budapesten,

király-utca 1. szám, b. Oreczy-féle ház.

Mindenféle lábbeliknek legjobb hírv forrása. A legjobb készítési czipőket ajánlja a teli szükséglet telendésére,
nagyban és kicsinyben.

Hölgyek számára:

Nemez comodecipők nemez bélessel minden színben, sarkkal és nagy eszokkal	1 frt 60 kr.
Fűző topán eberlastinból a legzebb hímzéssel díszítve.	2 frt 80 kr.
Topánok eberlastinból ruganyvuhóval, magas kivágással, rokokó-sarokkal, finom kiállításban	3 frt — kr.
Topánok ruganyvuhóval erős csavart borjúbőrrel, szögelt kettőstallpall erős időjárásához tartós	3 frt — kr.
Czuzos posztó-topánok bőrszégéllyel szögelt duplatallpall, meleg bélessel	3 frt 20 kr.
Czuzos bársony-topánok nemez bélessel szögelt és srófoló duplatallpall, lakk hegygyel, magasszabásu	3 frt 60 kr.

Urak számára:

Comodecipők posztóval nemez bélessel minden színben	1 frt 20 kr.
Topán chagrin-bőrrel finom díszítésű lakkszégéllyel, legújabb divatu	3 frt 90 kr.
Topán borjúbőrrel szögelt, csavart kettőstallpall igen erős	4 frt — kr.
Topán erős fénykösös bőrrel, szögelt csavart kettős tallpall, erős időre	4 frt 80 kr.
Topán sálon-fénykösös, mázai bőrrel, keztűny vagy chagrin szárral legújimmal hímzéssel	4 frt 40 kr.
Topánok posztóval orosz lakkos bagaria-szégéllyel vörös nemez bélessel, 3-szoros erős srófoló duplatallpall, óvszer nedvesség ellen	5 frt 50 kr.
Csizmek eörös vörös, vagy bagaria-bőrrel rőnceban, srófoló duplatallpall	8 frt 60 kr.
Terdesizmek háttárral és csattal dupla bagaria-bőrrel háromszoros srófoló tallpall vízmentes	8 frt 80 kr.
Terdesizma , valdói orosz-bagariából, háromszoros srófoló duplatallpall, vízmentes	12 frt — kr.
Vikaz és bagaria-bőrrel való gyermekimokkos lakkszárral akár szögelt, csavart duplatallpall, igen erős minőségben	4 frt — kr.
Fiu-topán borjú vagy chagrin-bőrrel erős szögelt kettős tallpall	2 frt 50 kr.
Leánytopán eberlastinból vagy bőrrel legújimmal díszítésű lakkszégéllyel	1 frt 80 kr.
Gyermekcipők eberlastin vagy bőrrel	60 król 1 frt 20-ig

Megrendelések postán utánvét mel lett vagy az előleg beküldése után gyorsan s pontosan teljesítettek. Nem alkalmas lábbeli a regkészségesebben kicseréltetik. Részletes árjegyzékek kívánatra bélémente küldetnek meg.